П'ять маленьких горошин жили в одному стручку. Вони всі були зелені, і стручок теж зелений, і тому вони були певні, що весь світ зелений, і це було цілком вірно. Стручок ріс, і горошини росли також. Вони добре пристосувались до своєї квартири — сиділи прямісінько в один рядок, одна за одною. Сонце світило на стручок і гріло його, а дощик обмивав. Всередині було дуже затишно — удень світло, вночі темно, як і повинно бути. Горошини все росли та й росли і все більше та більше думали,— треба ж було робити що-небудь!

— Невже я назавжди залишусь тут сидіти? — спитала одна з них.— Так можна й затверднути від довгого сидіння. Мені здається, за нашим житлом є щось особливе. У мене таке передчуття!

Тижні минали. Горошини пожовкли, і стручок теж пожовк.

— Весь світ жовкне,— казали вони. І це було знову ж таки цілком вірно.

Одного дня горошини почули якийсь тріск, їх щось штовхнуло в стручку; стручок зірвали людські руки і сунули в кишеню, де лежало ще багато стручків.

— Ну, ми швидко будемо на волі! — казали вони й чекали, що буде потім.

— Хотіла б я знати, хто з нас найдалі піде,— сказала найменша горошина.— Ну, це швидко виявиться!

— Хай буде, що мусить бути! — промовила найбільша.

Крак! Стручок лопнув, і всі п'ять горошин викотились на світле сонячне сяйво. Вони лежали на дитячій долоні. Маленький хлопчик тримав їх і казав, що вони саме згодяться для його пугача.

Одразу ж він всунув у нього горошину й вистрілив у повітря.

— Я лечу в далекий світ! Лови мене, хто зможе! — і з цими словами перша горошина зникла.

— Я лечу прямо на сонце! — сказала друга.— Сонце схоже на наш стручок, і це мені подобається!

І вона полетіла.

— Поспимо, де не опинимось,— сказали ще дві горошини й покотилися по підлозі. Але й вони потрапили в пугач.

— Хай буде, що буде! — сказала остання, коли нею вистрілили в повітря. Вона залетіла в щілину під вікно кімнатки на горищі — в м'яку землю і мох.

В кімнаті на горищі жила бідна жінка, що вдень ходила чистити пічки, пиляти дрова та робити іншу важку роботу. Вона була сильна і роботяща, але дуже бідна. Дома в кімнатці лежала її єдина донька-підліток, тоненька й худенька.

Вже рік як лежала вона в ліжку і не могла ані видужати, ані вмерти.

— Умре й вона, як її маленька сестричка,— сумувала, бідна жінка.

Хвора дівчинка лежала тихо й терпляче довгі-довгі дні, поки мати ходила на заробітки.

Була весна, і якось вранці, коли мати збиралася йти з дому, сонячне проміння пробилося крізь крихітне вікно і впало на підлогу. Хвора дівчинка подивилася на вікно.

— Що там зеленіє? — спитала вона.— Он, гойдається од вітру!

Мати підійшла до вікна й відкрила одну половину.

— Ах! — сказала мати.— Це горошина, вона випустила маленькі листочки. Як вона потрапила сюди в щілинку? От і в тебе буде свій садочок під вікном!

Мати підсунула ліжко хворої дівчинки ближче до вікна, щоб дівчинка могла бачити, як росте горошина, а сама пішла на роботу.

— Мамо, мені здається, я видужую! — сказала дівчинка увечері.— Сонце світило сьогодні мені так тепло! Подивись тільки, як виросла горошина! Я теж видужаю і вийду на сонечко!

— Якби ж то! — мовила мати, хоч сама не вірила цьому.

Проте ввіткнула коло ніжного зеленого паростка тоненьку паличку, щоб його не зламав вітер,— адже цей паросток розбудив у її хворої дитини бадьорі думки. Вона прикріпила до віконної рами ще й шворочку і протягнула її до підвіконня, щоб гороху було де витися, коли він полізе вгору. Щодня можна було помітити, як росте горох.

— Подивись! На ньому вже квіти! — мовила жінка одного ранку, і в ній зажевріла надія, що її хвора дитина видужає.

Вона згадала, як жваво розмовляла останній час її дочка. Сьогодні вранці вона навіть сама підвелася, сиділа на ліжку й дивилась променистими очима на свій садок, що виріс з єдиної горошини.

За тиждень хвора дівчинка вже змогла вперше простояти більше як годину. Щаслива, грілась вона на теплому сонечку.

Вікно стояло відчинене, і за вікном гойдалася пишна біло-рожева квітка горошку. Дівчинка нахилилася й обережно поцілувала ніжні пелюстки. Цей день був для неї справжнім святом.

А що ж трапилося з іншими горошинами?

Та, що полетіла по всьому світу й так гордо крикнула: "Лови мене, хто зможе! — упала в ринву. Там здзьобав її голуб.

З іншими двома сталося те саме. Їх з'їв голуб, і цим вони принаймні дали користь.

А четверта, що хотіла жити на сонці, потрапила в стічний рівчак і лежала дні й тижні в брудній воді. Вона уже набубнявіла.

— О, як чудово я поправилась! — казала вона.— Я, найвизначніша з усіх п'ятьох сестер у стручку!

І рівчак погодився з нею.

А коло вікна кімнатки на горищі стояла дівчинка. Очі її промінили, щоки були рум'яні, вона склала тонкі руки над квітами гороху і весело дивилася на білий світ.